

Legg turen til Lokalet
NB! også mulig for øyhoppere!

Lokale øbrygger forteller og tar med smaksprøver **lør 3 feb.**

Humoraften: "Øyhopping med sidesprang" med Tom Jacckie Haugen **lør 24. feb.**

Redaktør: Linda Høyvarde

epost: linda-hoy@hotmail.com
mobil: 99234828

Vinter-lørdag i skjærgården.

Først ønsker vi Godt Nytt År til alle Flaskepostens lesere.

13. januar var en fin vinterdag for øyfolk – mildvær ingen , og en "passende" snømengde på 5 cm.

Nytt år på Skåtøy innleder årsmøtesesongen for alle foreninger og lag på øya.

Først ute i år var "Ryggsekkane" en forening med lite byråkrati, regnskap, vedtekter, valg og protokoller. De hadde lagt sitt årsmøte til med følgende saksliste fra kl. 12 og utover;

1. Quiz langs stien til møteplassen ved gapahuken (Bekkestua).
2. fyring i bålpanna.
3. Bålmat.
4. På eventuelposten var kun noe å leske strupen med til bålmaten.
- 5 Ca. 15 fornøyde delegater avsluttet møtet før sola rant, og gikk hjem for å hvile litt før neste arrangement.

Til og med Per med bikkja TAXI hadde nesten? tid til å delta på årsmøtet som vi ser på bildet med påholden mobiltelefon

På Lokalet

Neste evenement denne lørdagen var middag på Lokalet der temaet var langreist mat og korte filmer.

Når innfødte i vinterkvelden ruslet ned

"Kullbakken" fra kjerka mot Lokalet ble lukt av hav blandet med eksotiske dufter av Østens krydderier. Inne på lokalet, med rolige og presise bevegelser, skred vår tatoverte kokk rundt for å legge siste hånd på verket med maten. Jan Craner hadde jobbet hele dagen med å lage mat til ca. en tredjedel av Skåtøys befolkning – det var 60 påmeldte gjester. Familie og naboer, Susanne, Jonatan, Tina og Charlotte hjalp også til med å kutte grønnsaker.

Slik hederlig og prisverdig innsats skaper trivsel i lokalmiljøet.

Menyen:

GAENG KEOE

WAN NUEA

TOM YAM TA LEE

KHAO PAD BAI

GAI PAD GA-PROW

En utfordring for både språk og gane.

Innfødte øyværingar av eldre årgang har jo vokst opp med mors kjøttkaker der krydderiet var litt salt og ørlite granne pepper.

På spørsmål om det smakte sa eldste-mann blant gjestene, Finn Sørensen: "Maten var god, sterk og velsmakende" og føyde til på rim "den trenger øl og vann, da går det enda an".

Blant de yngste sa Djax på 6 år at "jeg synes maten var kjempagod" et flott komplement til kokken som imidlertid ble noe moderert med mors lakonisk kommentar "han spiste bare ris".

Neste som fikk spørsmålet var gourmetkokken Alf Bjarne, kanskje mest kjent for sin Bacalao? Han trodde han var en tøffing og gjøv løs på GAI PAD GA-PROW på tross av Jonatans merking med advarselskilt på matfattet.

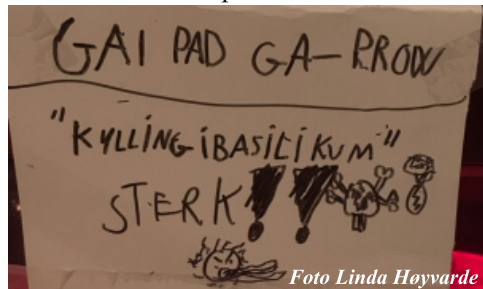

Foto Linda Høyvarde

"Den er faen så sterk at den ærnte etans".

Utsagnet ble etterfulgt av litt surmuling om at avholdssaken var uforenlig med sterkt krydret mat "neste gang må vi få mjælk på bordet" var konklusjonen?

Etter denne lille gallupen om maten nøler jeg likevel ikke med å gi middagen terningkast seks og etter fremmedartede hovedretter gjøv folk løs på dessertbordet med kaffe og velkjente trygge gode hjemmebakte kaker.

Folk spiste godt, all maten gikk unna unntagen litt tiloversbleven ris – men de går til hønsa sier kokken, samtidig som han røper at han kun brukte tredjeparten av standard krydderdose i den sterkeste retten. Øyfolket har nok fremdeles et stykke vei å gå fra mors kjøttkaker til Østens krydrete mat.

Så kom tiden for Turid Martinsens utvalgte kortfilmer. Med 25 år i filmbransjen og med god kjennskap til skjærgård og Skåtøy traff hun publikum godt med seks utvalgte filmer. Filmene var både morsomme og tankevekkende.

Kortfilmer er ofte et startpunkt, en bigeskjefst eller en arena for eksperimentering for de som er og senere blir profesjonelle filmprodusenter og skuespillere. Dette fortalte Turid litt om for

Foto Linda Høyvarde

hver film ble vist.

Turids "medbrakte mann" Jan Øyvind Helgesen innledet det hele med et par av sine egne viser; "Tåtøy Blues" og en vise med hyllest til øyfolk der jeg siterer en strofe "For det er havet og stjernehimmelen som er rammen om livet ditt".

Jan Øyvind hadde sin Skåtøydebut for over 10 år siden nettopp på lokalet og har spilt på Skåtøy mange ganger siden.

En god time med åndelig føde gikk fort og falt i god smak for øyfolket.

Kvelden var fremdeles ung, baren var åpen og ga anledning til god prat og røverhistorier ved bordene. En trivelig kveld som styret på Lokalet har all grunn til å være fornøyd med. Selv med familievennlige moderate priser bidrar slik dugnadsinnsats til drift av Lokalet for øyas beste.

Det skjer på Skåtøy

SKÅTØY KAFÉ

Vinterstengt – Menvi åpner igjen **24. mars**

Martin og Helena

Lokalet - Vårt eget hus

To 25 jan kl 18 Skåtøy Vels årsmøte på lokaet (Arr Skåtøy Vel).

Lø. 3 feb. 1830 Innslag med lokale ølbryggere, prøvesmaking og servering av ertesuppe. (Arr Lokalet)

On. 14 feb. Årsmøte for Lokalet kl 1830.

Lør 24 feb kl 19 Forestillingen Øyhopping m/sidesprang av og med Tom Jackie Haugen (Arr Sangpoetene).

Sø. 4 mars blir det middag tilrettelagt for barn av Trine. Det blir filmfremvisning, som passer barn, etter mat. Åpner kl 1600-1830.

Lø 17 Mar kl 18 Årsmøte for Sangpoetene etterfulgt av konsert med Fritjof Kristiansen (Arr Sangpoetene)

Skåtøy Vel Husk årsmøte tor 24 jan kl 18

Vellykka flaskeinnsamling

To 12. jan samla Stø Kurs inn flasker og bokser på Skåtøy. Vi fylte to varebiler og panta for 6 150 kr.

Dette er penger som skal gå til nytt klatrestativ i skolegården.

Takk til alle som har bidratt!

Stø Kurs / Terje

Sjekk på nett? Tidligere Flaskeposter

Skole KSM

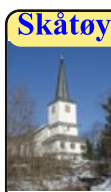
Skåtøy Kirke

Søn 11. feb. kl. 11.30:

Gudstjeneste ved Harald Monsen.

Offer til Gautefall Fjellkirke.

Kaffe, saft og boller

Velkommen i kirken

Lokalet - Vårt eget hus

On. 14 feb. Årsmøte for Lokalet kl 1830.

Vi ber om at alle som har saker til styret sender de skriftlig til styret innen 31.januar. Benytt epostadresse tove.kristiansen21@gmail.com eller legg brev i postkassen min nede ved hovedveien.

Det serveres kake og kaffe.

Alle vel møtt.

Lø. 3 feb. NB! 1800 starter vi med foredrag/bilder av og fra "lokale" ølbryggere – med tilhørende prøvesmaking, ca 1 1/2 time

Det serveres ertesuppe etter kåseriet.

Dere kan velge å melde dere på kun mat/ølsmaking.

Priser er kr 100 for suppe og kr 300 for ølsmaking.

Ps det er 18 års grense denne kvelden og salg fra vanlig åpen bar.

Husk påmelding senest onsdag før hver mat/middag til Inger Lise tlf 90177628, husk kontanter, mobilbank eller vipps!

Hilsen Styret for Lokalet

Hvorfor gå over Kvernbecken etter vann? – Tørsten kan slukkes når en innfødt øyværing og en asylsøkende? fra dalstrøka innafør hver for seg presenterer tre slags brygg til mer eller mindre kresene Skåtøy-ganer eller tørre struper?

En liten sensasjon i skjærgården for ølhunder, fint tiltak – jeg har allerede meldt meg på!

Tor D

Skåtøy – sangpoetenes møtested

HUMORISTISK AFTEN -

Lørdag 24 feb. kl. 19 på Lokalet.

«Øyhopping m/sidesprang» av og med Tom Jackie Haugen.

Tom Jackie Haugen – mannen bak Prestestranna Vel Vel Vel og Drangedal Bortforklaring – inviterer til ny humoristisk musikalsk aften med reisebeskrivelser, underfundigheter og kvalifisert vasprat. – Lattergaranti !

Billetter ruller fortere – ikke stå igjen på perrongen!

Billetter, kr. 250,- + avg., kan kjøpes hos Ticketmaster/Billettsservice

www.ticketmaster.no

Dørene åpner kl. 18.00 – salg av god drikke og litt snacks.

ÅRSMØTE I SANGPOETENE –

Lør. 17. mars kl. 18 på Lokalet.

Etter årsmøte blir det konsert med Yngve Fritjof Kristiansen som altfor få innfødte hørte da han spilte på utescenen på Skåtøy kafé sist sommer.

Yngve Fritjof spiller alt som vi liker, revyviser, Taube, Bellman og ikke minst Vreeswijk. Håper mange benytter sjansen denne gangen!

Alle er velkommen på konserten, den er gratis for medlemmer av Sangpoetene! De som ikke er medlemmer må betale kr. 150,-.

MEDLEMSKONTINGENT 2018.

Innbetalingsgiro, kr. 200,-, for kontingent 2018 er sendt ut. Vennligst bruk KID-nr. ved betaling. Vi har valgt å ikke sende innbetalingsgiro til de som ikke har betalt de to siste årene. Hvis dere allikevel ønsker å være medlem kan dere sende en e-post til: sangpoetene@gmail.com. Det er også viktig å melde endring i e-postadresse!

PINSEKONSERT 2018 –

Lørdag 19. mai 2018 i Skåtøy kirke.

Pinsekonserten i Skåtøy kirke er blitt en «tradisjon». Vi er nærmerest i havn med en konsert.

Følg med på - www.sangpoetene.no

Hilsen fra styret i Sangpoetene.

Været som var og kommer?

En av de kjente værspåmenn i distriktet før var Dagfinn Aasvik på Jomfruland.

Han benyttet både drømmetydning, fuglers flukt og andre tegn i naturen til å spå om været. Noen ganger tok han grundig feil og da sa han med sitt humoristisk glis at "nå tør jeg ikke reise til byen, jeg er redd for å få juling".

Kystens folk var tradisjonelt svært avhengig av vær og vind og noen er det fremdeles. Enkelte eldre folk fører fremdeles sine daglige værobservasjoner i almanakken.

Almanakken er god å ha i fall en kommer opp en hardnakket diskusjon om det var varmere eller kaldere i fjor, hukommelsen er som vi alle vet, ikke til å stole på. Vær skal en ikke kødde med.

yr.no tar folks værgalskap på alvor!

For noen år siden foreslo jeg for yr.no at de burde utvide sin statistikk **været som var** fra 12 til 13 måneder slik at folk enklere kunne sammenligne årets med fjorårets vær måned for måned – og det ble gjort!

Så langt i år er vi forskånet både for snø og is av betydning og ingenting hindrer koggfolkets byturer, forholdene er akkurat som i fjor tenkte jeg.

I fjor var det kun en fredagshandel hele

vinteren vi ikke kunne gjøre med båt, i alle fall fra utsiden av Skåtøy – Bli vinteren like koggvennlig i år?

Så var det dette med statistikk.

Sjekk av Jomfruland for desember 2017:

Gjennomsnittstemperaturen 2,1 °C;

Varmest: 12,7 °C (23. des);

Kaldest: -5,3 °C (13. des);

Gjennomsnittsvind var 4,9 m/s;

Sterkest: 21,3 m/s (8. des);

For desember 2016 var

Gjennomsnittstemperaturen 4,2 °C;

Varmest: 11,4 °C (8. des);

Kaldest: -3,5 °C (15. des);

Gjennomsnittsvind var 5,3 m/s;

Sterkest: 18,1 m/s (24. des);

Desember 2017 var altså i gjennomsnitt 2,1 °C kaldere og med 0,4 m/s mindre vind enn året før. To grader kaldere i gjennomsnitt er betydelig, men heldigvis har det ikke blitt noe is av det ennå.

Meteorologer, og spesielt NRK sine, har i alle år blitt brukt i folkelig humor, vi godt voksne husker Leif Justers revynummer med begrepet "moot normalt" som altså for Jomfruland er ca. 0 °C for desember. To grader er også målet for Parisavtalen for å få kontroll på global oppvarming.

Fake News?

Jeg betviler hverken global temperaturøkning eller at den er menneskeskapt, men jeg irriterer meg over mediernes og til del meteorologenes bruk av begrepene ekstremvær i alle sammenhenger.

Alminnelige kraftige vinterstormer, høy vannstand, kraftige regnvær og tunge snøfall varsles nå for tiden som "ekstremvær". Mediene henger seg på og lager tilsiktet og utilsiktet skrekkbilder der klimaendringer får skylden for både vær og de skader som været forårsaker.

Forværring av vær tar 100 år?

I Norge, i alle fall for vår del av landet (Sør Øst Norge) sier klimamodellene at kraftig vær vil forekomme noe hyppigere i fremtiden forårsaket av global oppvarming. For eks vil en 10 års storm (for en gitt vindstyrke) forekomme noe hyppigere f. eks. hvert 8 eller 9 år.

Vindstyrken i en 10 års storm beregnes statistisk, som vindstyrker som gjennomsnittlig gjentar seg hvert 10 år, basert på værforhold før global oppvarming startet på 1970 tallet.

Slik vindstyrke kan selvfølgelig forekomme i to påfølgende år? Slik er det med statistikk, får du en ener i første terningkast minker ikke sannsynligheten for en ener i neste kast. Det betyr at vi må observere vindstyrker i en periode på 5

50-100 år for sikkert å fastslå effekten av klimaendringer.

Ekstremt og ekstremt fru Blom:

Etter et normalt kraftig vær kaster mediene seg over skadene været forårsaker. Sist var at mye tung snø på Sørlandet forårsaket strømbrydd fordi trær falt over kraftlinjene. Det er helt naturlig og overhodet ikke ekstremt at trær knekker ved tunge snøfall.

Problemene dette forårsaker for linjennettet er trolig menneskeskapt, men da i form av manglende rydding av trær i linjetraseene og ikke endringer i klima.

Ekstremt? – dårlig linjerydding?

Til og med KV tok for seg fjorårets "ekstremvær URD" i romjula 2016 med vidstyrke 18 m/s og høyvann 106 cm ove middelvann. Med andre ord en vanlig normal vinterstorm med høyvann godt over de laveste bryggene i Blindtarmen.

Dette var ikke ekstremt, noe som gjenspeiles i KV's "dramatiske bilde" av halmball som var blåst til havs og drev

inn på brygga ved Fritjof Johnsen. Ble halmballen heller pømet til havs av en testostoronfylt jypling en sen nattetime?

På lag med naturen.

Før ble hus plassert i pakt med natur og landskap i ly for vær og vind. Nå plasseres hus for å få utsikt i høyden, i vannkanten, eller på elvebredder og er selvfølgelig mer utsatt for naturskader.

Veier, gater, boligfelt ødelegger naturlig drenering og vannreservoar med det resultat at normalt kraftig regn resulterer i flomskader.

De aller fleste naturskadene skyldes trolig at vi nå bygger landet uten å ta hensyn til gamle tradisjoner og kunnskap om hvordan plassere hus og anlegg i naturen for å unngå naturskade ved normalt norsk uvær.

Klimaendringer skal vi ta på alvor, men ikke bruke ukritisk og unyansert som forklaring på dårlig vær og naturskader.

Spådom og fakta.

I januar i fjor var middeltemperaturen på Jomfruland + 1,9 °C mot normalt - 1,5 °C, og på yr.no meldes nå sønnavær ut januar – da blir det nok omtrent som i fjor. Vanntemperatur i Skagerak satellittmåler yr.no nå til 4 °C og **Flødevigen måler den til 4-5 °C** på en meters dyp.

Alkekonge (eller Alkeknot på Skåtøysk) glimrer i år med sitt fravær, mye Alkeknot var et sikkert tegn på isvinter mente mange før i tiden.

Basert på værtegn og fakta ligger det med andre ord an til en koggvennlig vinter i år også. Det er bare det at i fjor var det mye Alkeknot og likevel ikke is?

Det sies, skrives og menes mye om vær og vind som minner mer om spådommer enn fakta. Imidlertid er enkelte spådommer mer sannferdige enn andre og jeg siterer min onkel Olafs favoritt:

"Hvis skaren bærer en mann i juni blir det en sen vår".

Båehistorier.

Jeg lurar på om manglende båehistorier kan skyldes ekstremvær og global oppvarming?

Kan det siste tunge snøfallet ha trykket båene ned?

Gamle Kaspara på Korset forklarte det dårlige været på 1960 tallet med at: "*det skyldes de henna hersens sattelittane*", men det var jo før ekstremvær var funnet opp.

Fakkelvandring nyttårsaften

Foto Terje S

Kl 16 gikk ca 25 barn og voksne i fakkeltog fra kirka til Dærefjell.

Det var riktig idyllisk gjennom skogen, med litt nysnø. Dessverre slo værmeldinga til, og det begynte å regne og blåse. Så seremonien på toppen foregikk i friskt «kystvær».

Likevel sang Ask Sødal Erik Byes «Denne dag kan bli vår beste dag», mens vannet rant av gitaren. - Så passa det godt at Nina Haugland og Torkjell var klare med bål, varm gløgg, pepperkaker og sveler i hagen!

Takk til alle for god utholdenhet og sportsånd, - og en fin markering av årsskiftet.

Kulturkomiteen v/Terje

Strikkecruise

Fjorårets strikkecruise ble en stor suksess med rundt 65 strikkersker i alle aldere. Så langt er det rundt 100 personer på Facebook som sier de er interessert i årets cruise som finner sted på MF Kragerø 28. januar. - Vi opererer ikke med påmelding siden det kun benyttes ordinære avganger, men oppfordrer alle til å gi en uforpliktende ”påmelding” på våre Facebooksider; - Strikkecruise i Kragerø.

Mange bidro med lapper som Nina heklet sammen til 3 barnetepper, som ble gitt til Clinica Nourega.

Folk står fritt til å gå om bord og i land når de ønsker det selv, men aktivitetsprogrammet vil begynne med avgangen kl. 12.00 fra byen.

På programmet står strikke quiz med også praktiske oppgaver, kofteforedrag

med Tone Loeng som er forfatter av boken ”Koftefest”, utlodning, kurs i flettestrikk og felling av hæl, VM i prøvelappstrikking (ta med pinne nr. 3,5) m.m. , forteller Hege Sandvik fra Stabbestad og Nina Haugland som er initiativtakere til cruiset. De ønsker alle interesserte varmt velkommen og ber folk ta med kontanter til loddsalget eller til bruk i ferjas kiosk som vil selge både lapskaus, kaffe og kaker denne dagen.

Mange Skåtøydamer deltok på fjorårets cruise.

Tapt/funnet

Brodd str. L mistet mellom skolen og Dønnevikken. Tas imot med stor takk!

Nina Haugland